

2018

SANSKRIT

Full Marks : 100

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. Answer each of the following questions by writing only the actual correct words : 1×10=10

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ প্ৰত্যেকটোৰ উত্তৰত কেৱল প্ৰকৃত আৰু শুদ্ধ শব্দ লিখাঁ :

(a) Give the Sanskrit equivalent of 'বাণী'.

'বাণী' পদৰ সংস্কৃত প্ৰতিশব্দ লিখাঁ।

(b) Who is the author of *Caryāpada*?

'চৰ্যাপদ'ৰ ৰচক কোন ?

(c) When was oral literature (মৌখিক সাহিত্য) transformed into written form?

মৌখিক সাহিত্যসমূহ কেতিয়া লিপিবদ্ধ হয় ?

(d) Who is the author of 'মট্টিকাব্য'?

'ভট্টিকাৰ্য'ৰ লিখক কোন ?

(e) Who is meant by কাকুলস্থ?

'কাকুলস্থ'ৰ দ্বাৰা কাক বুজোৱা হৈছে ?

(f) The 2nd Canto of the 'भट्टिकाव्य' opens with the description of the autumnal season / rainy season / wintry season.

(Write the correct word only)

'ভট্টিকাব্য'ৰ দ্বিতীয় সৰ্গটো শৰতকালৰ / বৰ্ষাকালৰ / শীতকালৰ বৰ্ণনাৰে আৰম্ভ হৈছে।

(কেৱল শুদ্ধ শব্দটো লিখা)

(g) The 'सती जयमती' काव्य is an Ākhyāyikā / a Kathā / a Mahākāvya / a Khaṇḍakāvya.

(Write the correct word only)

'সতী জয়মতী' কাব্য এখন আখ্যায়িকা / কথা / মহাকাব্য / খণ্ডকাব্য।

(কেৱল শুদ্ধ শব্দটো লিখা)

(h) Who is meant by नाकेय?

'নাৰকেয়'ৰ দ্বাৰা কাক বুজোৱা হৈছে?

(i) Write any one cause of earth pollution as you find in your lesson 'प्रदूषणसमस्या'.

'প্ৰদূষণসমস্যা' নামৰ পাঠটিত তুমি পোৱা ধৰণে ভূমি প্ৰদূষণৰ কাৰণ এটি লিখা।

(j) Name the disease that may be caused by the sound of Jet Aeroplane.

জেট বিমানৰ শব্দৰ পৰা ঘটিত বেমাৰটোৰ নাম লিখা।

2. Answer the following questions (the answers must be in sentence) :

2×7=14

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ কৰা (উত্তৰবোৰ বাক্যত হ'ব লাগিব) :

(a) Why did Rāma go to the hermitage of Viśvāmitra?

ৰাম কিয় বিশ্বামিত্ৰৰ আশ্ৰমলৈ গৈছিল?

(b) Mention two powerful kings of ancient Kāmarūpa as you find in the Satī Jayamatī Kāvya.

'সতী জয়মতী' কাব্যত বৰ্ণিত পুৰণি কামৰূপৰ দুজন শক্তিশালী নৃপতিৰ উল্লেখ কৰা।

(c) Name the two plays written by Bhavadeva Bhāgavatī.

ভৱদেৱ ভাগৱতীয়ে লিখা দুখন নাটকৰ নাম লিখা।

(d) What are the four stages of Assamese culture?

অসমীয়া সংস্কৃতিৰ চাৰিটা স্তৰ কি কি?

(e) "असमीयाजनानामनुष्ठानानि उत्सवा वा चतुर्विधा इति वक्तुं शक्यते।"

What are the four different types of Assamese festivals referred to here?

ইয়াত উল্লেখ কৰা অসমীয়া জনসাধাৰণৰ চাৰি প্ৰকাৰৰ উৎসৱ কি কি?

(f) Mention two major causes of air pollution.

বায়ু প্ৰদূষণৰ দুটা মুখ্য কাৰণ উল্লেখ কৰা।

(g) Mention two measures suggested by the author to stop earth pollution in the lesson 'प्रदूषणसमस्या'.

'প্ৰদূষণসমস্যা' নামৰ পাঠটিত ভূমি প্ৰদূষণ নিৰাৰণৰ হকে লেখকে পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা দুটি ব্যৱস্থা উল্লেখ কৰা।

3. Translate the following :

4×2=8

তলত দিয়াবোৰ অনুবাদ কৰা :

(a) आधुनिकयुगे प्रदूषणसमस्या जगतो महती समस्या सञ्जायते। विज्ञानस्यापप्रयोगस्तथा लोकानां समाजसचेतनताया अभावः प्रदूषणस्य प्रधाने कारणे भवतः। प्रदूषणद्वारा न केवलं लोकानां स्वास्थ्यहानिः भवति, अपि तु दुरारोग्या व्याधयोऽपि जायन्ते।

Or / অথবা

जलाशयस्य नदीजलस्य वा प्रदूषणनिवारणे सर्वकारस्य यत्नः, लोकानां स्वास्थ्यचेतना चावश्यकी। किन्तु शिल्पप्रभूनाम् अनीहा प्रदूषणनिराकरणे प्रधानोऽन्तरायः। तेषां सहयोगः सर्वदा प्रयोजनीयः। नोचेत् कियतां लोकानां महत् अनिष्टं भविष्यति।

- (b) सुप्राचीनः सुदीर्घश्चास्याः संस्कृतेरितिहासः। आर्याणां निषादानां मङ्गोलीयानां (किरातानां) च संस्कृतित्रयस्य समन्वयेनासमीयासंस्कृतिरजायत। द्राविड-संस्कृतेः प्रभावः अस्यां संस्कृतौ स्पष्टं नोपलभ्यते।

Or / अथवा

अवश्यम् असमीयासंस्कृतिः इत्याख्याप्राप्तेः कतिपय-सहस्र-वर्षपूर्वेभ्यः एव अस्य संस्कृति-वृक्षस्य मूलस्योद्गमो बभूव। तदेव वृक्षमूलं कालक्रमेण संवर्धितं पत्रैः पुष्पैः फलैश्च सुशोभितं सत् महीरुहे परिणतमभवत्।

4. Explain any two of the following with reference to the context (taking one from each Group) : 6×2=12

प्रसङ्ग-सङ्गति देखुबाई तलब यि कोनो दूखेबा ब्याख्या कर्बा (प्रतिटो शाखा पबा एखेबाटैक) :

GROUP—A / क—शाखा

- (a) बिम्बागतैस्तीरवनैः समृद्धिं निजां विलोक्यापहृतां पयोभिः।
कूलानि सामर्षतयेव तेनुः सरोजलक्ष्मीं स्थलपद्महासैः॥
- (b) न तज्जलं यत्र सुचारुपङ्कजं न पङ्कजं तद् यदलीनषट्पदम्।
न षट्पदोऽसौ न जुगुञ्ज यः कलं न गुञ्जितं तत्र जहार यन्मनः॥

GROUP—B / ख—शाखा

- (c) चलतु निखिलपापं सेवकानामुपाया
भवतु च भवभीतः शोकहीनः सुरूपः।
असुरमथन इत्थं दिव्यभावात् परेशो
भगमिह भगवत्या नीलशीर्षे मुमुच॥
- (d) रिपुकुलदलने ते शक्रतुल्यप्रभावाः
परनृपतिकृतायां सन्धिनीतौ सुविज्ञाः।
सुगतरचितधर्मे विष्टचित्ता विशुद्धाः
सुखिजनगणपूर्णं भुक्तवन्तः स्वराज्यम्॥

5. Answer the following questions :

তলৰ প্রশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Who is Gādhisuta? What are the two spells taught by him to Rāma? Why did he teach Rāma the two spells? 1+2+1=4
- গাধিসূত কোন? তেওঁৰ দ্বাৰা বামক শিকোৱা অস্ত্ৰবিদ্যা দুবিধ কি কি? তেওঁ কি কাৰণে বামক দুবিধ অস্ত্ৰবিদ্যা শিকাইছিল?

Or / অথবা

Describe the natural scene that Rāma beheld when he was going to the hermitage of Viśvāmitra. 4

বাম বিশ্বামিত্ৰৰ আশ্ৰমলৈ যাওঁতে দেখিবলৈ পোৱা প্ৰাকৃতিক দৃশ্যৰ বিৱৰণ দিয়া।

- (b) Describe the natural beauty of the hermitage of Vaśiṣṭha as you find in the *Satī Jayamatī Kāvya*. 4

‘সতী জয়মতী’ কাব্যত পোৱা ধৰণে বশিষ্ঠৰ আশ্ৰমৰ প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্য বৰ্ণনা কৰা।

Or / অথবা

Write a note on the contribution of Bhavadeva Bhāgavatī to Sanskrit literature. 6

সংস্কৃত সাহিত্যলৈ ভৱদেৱ ভাগৱতীৰ অৱদানৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা।

- (c) “असमीयासंस्कृतौ लोकसंस्कृतेः प्रभावः समधिकोऽस्ति।”

Justify the statement of the writer. 6

লেখকৰ মন্তব্যৰ যুক্তিযুক্ততা প্ৰমাণ কৰা।

Or / অথবা

Write the names of the ancient temples with their locations as mentioned by the writer in the lesson ‘असमीयासंस्कृतिः’.

‘असमीयासंस्कृतिः’ নামৰ পাঠটিত লেখকে উল্লেখ কৰা পুৰণি মন্দিৰসমূহৰ নাম অৱস্থিত স্থানেৰে সৈতে লিখা।

(d) Discuss the bad effects of air pollution. 6

বায়ু প্ৰদূষণৰ কুফলসমূহ আলচ কৰাঁ।

- Or / অথবা

Write how water pollution is caused in the modern age.

আধুনিক যুগত জল প্ৰদূষণ কেনেকৈ ঘটে, লিখাঁ।

6. Write notes on (any three) : 2×3=6

টোকা লিখাঁ (যি কোনো তিনিটা) :

মঠেলি ; রংঘর ; হাঁকরदेव ; चिलरय ; भोगालीबिहु ; शाक्यसिंह।

7. Answer any five of the following questions : 4×5=20

তলৰ যি কোনো পাঁচটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ কৰাঁ :

(a) Decline any four of the following :

তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ শব্দৰূপ লিখাঁ :

(i) सर्व in प्रथमा singular

सर्व प्रथमाৰ একবচনত

(ii) मुनि in सप्तमी plural

मुनि सप्तमीৰ বহুবচনত

(iii) साधु in द्वितीया dual

साधु द्वितीयाৰ দ্বিবচনত

(iv) मातृ in षष्ठी singular

मातृ षष्ठीৰ একবচনত

(v) विद्वस् in चतुर्थी plural

विद्वस् चतुर्थीৰ বহুবচনত

(vi) युष्मद् in तृतीया dual

युष्मद् तृतीयाৰ দ্বিবচনত

(b) Conjugate any four of the following :

তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ধাতুৰূপ লিখাঁ :

(i) √भू in लोट् second person singular

√भू लोट् लकारৰ মধ্যম পুৰুষৰ একবচনত

(ii) √दृश् in लट् third person dual

√दृश् लट् लकारৰ প্ৰথম পুৰুষৰ দ্বিবচনত

(iii) √लभ् in लङ् first person plural

√लभ् लङ् लकारৰ উত্তম পুৰুষৰ বহুবচনত

(iv) √कृ in विधिलिङ् third person singular

√कृ विधिलिङ् लकारৰ প্ৰথম পুৰুষৰ একবচনত

(v) √अस् in लृट् first person plural

√अस् लृट् लकारৰ উত্তম পুৰুষৰ বহুবচনত

(vi) √हन् in लोट् second person dual

√हन् लोट् लकारৰ মধ্যম পুৰুষৰ দ্বিবচনত

(c) Give the resultant forms of any four of the following :

তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ নিষ্পন্ন হোৱা ৰূপ লিখাঁ :

√दा + तव्य ; नी + यत् ; √दृश् + शतृ ; √ग्रह् + क्त्वाच् ;

प्र-√आप् + ल्यप् ; √सह् + तुमुन्।

(d) Substitute single words for any four of the following :

তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ এটা শব্দত প্ৰকাশ কৰাঁ :

गुरुं करोति ; भोक्तुं प्रेरयति ; क्रेतुम् इच्छन्ति ; पुनः पुनः तिष्ठति ; राजानम् इव

आचरति ; शिवस्य अपत्यं पुमान्।

(e) Write a note on निष्ठाप्रत्यय with examples.

উদাহৰণসহ নিষ্ठाপ্ৰত্যয় সম্পৰ্কে এটি টোকা প্ৰস্তুত কৰাঁ।

(f) Correct any two of the following :

তলৰ যি কোনো দুটা শুদ্ধকৈ লিখাঁ :

(i) राजा दरिद्रं धनं ददाति।

(ii) सः शय्यायाम् अधिशेते।

(iii) रामचन्द्रः रावणम् अहनत्।

(iv) अहं सर्पं विभेमि।

8. Translate into Sanskrit any five of the following :

2×5=10

তলৰ যি কোনো পাঁচটাৰ সংস্কৃতত অনুবাদ কৰাঁ :

(a) Sanskrit is the mother of Modern Indian Languages.

সংস্কৃত আধুনিক ভাৰতীয় ভাষাসমূহৰ জননী।

(b) Kālidāsa composed two epics and three dramas.

কালিদাসে দুখন মহাকাব্য আৰু তিনিখন নাটক লিখিছিল।

(c) Knowledge without modesty is useless.

নম্ৰতাবিহীন জ্ঞান অসার্থক।

(d) Character is the greatest wealth of a man.

চৰিত্ৰই মানুহৰ আটাইতকৈ শ্ৰেষ্ঠ সম্পদ।

(e) Nothing pure is there as knowledge.

জ্ঞানৰ সদৃশ পবিত্ৰ বস্তু নাই।

(f) Vālmīki composed the Rāmāyaṇa.

বাল্মীকিয়ে 'ৰামায়ণ' ৰচনা কৰিছিল।

(g) Sītā went to forest with Rāma.

ৰামৰ লগত সীতা বনলৈ গৈছিল।
